

Gràfica Punt i Ratlla, S. Coop. V.: 25 anys d'existència.

(Article publicat en els mitjans de comunicació)

És curiosa la nostàlgia que sentim cada vegada que mirem arrere. Va ser millor el temps passat? Qualsevol resposta pot ser tan certa com equivocada. Vint-i-cinc són molts anys en la vida de les persones que, en aquell moment, no arribàvem als quaranta. Ens sentíem joves, revolucionaris, agosarats. Qui de nosaltres podria dir ara el mateix, encara que fins i tot prescindim de la paraula joves? Per a tots nosaltres, sense cap dubte, va ser millor el temps passat, ja que el vigor i la valentia d'aquell moment es fan irrecuperables amb el pas dels anys.

Per a una entitat la qüestió és molt diferent, totalment oposada: si aconseguix sobreposar-se al titubeig dels primers passos, va guanyant en confiança, en vigor i en gosadia amb el pas del temps. Clar, que també corre el perill d'envellir i perir si no se'n té una cura adequada.

Gràfica Punt i Ratlla va ser el resultat d'un somni. Llavors podíem somiar. I encara que en el camí s'han cremat innombrables il·lusions, l'experiència ens diu que aquell era el camí correcte, per més tortuós que a alguns els haja pogut semblar.

Fa vint-i-cinc anys, Gràfica Punt i Ratlla va aportar a la nostra ciutat un alé d'aire fresc, en incorporar-se a una modernitat que les empreses del sector no havien afrontat encara. Va ser la primera impremta que a Elx va treballar sense els tipus de lletra clàssics, substituint-los pel que llavors s'anomenaven màquines de fotocomposició. La tipografia, amb les seues complicades galerades, va ser reemplaçada per les planxes fotopolímeres, i l'òfset va assumir tot el protagonisme, quan en unes altres empreses només s'utilitzaven ocasionalment. D'ací va sorgir amb auge un gran treball en cartelleria que, anteriorment no es coneixia a Elx. Les empreses importants, sobretot del sector del calçat, van poder, a la fi, veure realitzats els seus catàlegs, tenint així mateix l'oportunitat de seguir a peu de màquina tot el procés d'impressió. En el camp professional, pels canvis i progressos que en este temps s'han donat i es continuen donant, l'experiència ha sigut –és– apassionant.

Però no ha sigut menys apassionant l'experiència en l'aspecte social. Al suggerir el nom de la nova Cooperativa: PUNT I RATLLA, se pretenia que es relacionara amb el punt i el guionet que s'utilitza com a element ortogràfic, i al mateix temps, vam decidir incorporar el valencià, tant en el nom com en els impresos comercials de l'empresa. Cal pensar que, en aquell moment, el valencià era només el dialecte de caminar per casa. No va faltar qui es va molestar per això, però no vam desistir en el nostre interès. Per una qüestió tan trivial, de vegades, se'ns ha assenyalat políticament.

Vam triar la fórmula de Societat Cooperativa, perquè ens permetia somiar amb un tipus d'empresa que, més enllà de les persones que hi treballaren, continuara creixent amb fermesa. Hem conegut –i participat– en els diferents avatars que els canvis polítics han anat propiciant. Gràfica Punt i Ratlla va participar en un primer intent de constituir una Unió Provincial de Cooperatives. Més tard, va ser fundadora de la Unió Local de Cooperatives d'Elx. I, després, va participar així mateix en la creació de la Federació Valenciana de Cooperatives de Treball Associat (FEVECTA), del Consell Rector de la qual ha format part durant alguns anys.

A nivell local, Gràfica Punt i Ratlla va contribuir a popularitzar la impressió d'almanacs amb temes d'Elx, reproduint en ells tant pintures, com fotografies antigues, que han

servit perquè s'obriera d'alguna manera el monopoli que alguns col·leccionistes d'antiguitats exercien sobre estes imatges.

En la dècada dels huitanta, va començar a convocar un concurs de fotografia que, amb el nom "Elx avui" estimulava els aficionats a la fotografia perquè captaren imatges d'una ciutat que sempre està immersa en un procés de canvi. La convocatòria d'este concurs està tenint com a resultat la creació d'un arxiu fotogràfic que ja supera les tres-centes obres i que continua creixent. Un arxiu fotogràfic obert a la societat. S'han cedit obres per a l'edició de llibres, s'han realitzat exposicions en centres culturals i docents i s'ha incrementat la pàgina web de Futurelx amb un bon grapat d'estes. Tot això sense comptar amb les edicions pròpies: cada any són reproduïdes entre quinze i vint noves imatges que, si bé en l'actualitat poden passar inadvertides, de segur que el pas del temps demostrarà que han sigut molts els il·licitans que han gaudit de l'oportunitat de formar col·leccions noves o d'enriquir les que pogueren posseir.

S'ha mantingut, en la mesura de les possibilitats, una relació de col·laboració amb entitats públiques, culturals i esportives de la ciutat. També s'han editat dos llibres que arrepleguen algunes de les experiències acumulades.

I, a més d'això, i perquè tot fóra possible, s'ha treballat. Perquè algú potser podria pensar que si s'ha invertit tant d'esforç a organitzar associacions i concursos, possiblement això haja anat en detriment del treball. Res més lluny de la realitat.

Des dels seus inicis, en Gràfica Punt i Ratlla va calar la idea que érem una empresa, però també una miqueta més. Un lloc on transcorre un elevat percentatge de la vida de les persones no pot veure's només limitat a l'exercici de la professió. D'ací el desenvolupament d'unes altres activitats amb les quals ha intentat aportar el seu gra d'arena en l'aspecte social i cultural d'Elx.

No obstant això, no tot el camí està fet. La societat, i amb ella la indústria, com a ens vius, continua el seu procés de canvi. Gràfica Punt i Ratlla ha tingut l'oportunitat de participar d'un temps apassionant i ha pogut contar-ho amb dignitat. Però res no es deté, i el repte que va iniciar fa vint-i-cinc anys continua vigent. En les arts gràfiques, molt més que en uns altres sectors, renovar-se o morir és la qüestió. I no hi ha volta de full. Tant de bo amb el temps s'incremente esta història amb altres gents, amb altres èxits, però sempre amb una Gràfica Punt i Ratlla puixant, vinculada a la societat, plena de vida.

En complir-se, doncs, els vint-i-cinc anys de Gràfica Punt i Ratlla, S. Coop. V., ens congratula felicitar-nos i felicitar els qui amb la seua tenacitat han fet possible, no sols la consolidació d'una empresa, sinó també la d'una entitat immersa en la societat de la nostra ciutat i compromesa amb el seu entorn.

Elx, setembre de 2004
Pepe Adsuar